

دشید _____ فراژ (دیدخوانی)

برای وینولن کتاب اول

جان کیپر

راجر اسمیت

برگردان: ایمان فخر

www.ketaboo.ir

سرشناسه	کمبر، جان
عنوان و نام پدیدآور	Kember, John
مشخصات نشر	دشیفراژ (دیدخوانی) برای ویولن/جان کمبر، راجر اسمیت؛ برگردان ایمان فخر.
مشخصات ظاهری	تهران: فرهنگ و موسیقی: موسسه فرهنگی و هنری بازتاب آوای خرد، ۱۳۹۴.
شابیم	ج ۱: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۵۸۱-۰-۹ ج ۲: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۵۸۱-۱-۶
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	عنوان اصلی: Violin sight-reading 1,2 2006
یادداشت	در جلد دوم کتاب حاضر "مارگرت ویلکینسون" نویسنده همکار می باشد.
موضوع	ویولن — آموزش
موضوع	دیدخوانی (موسیقی)
موضوع	موسیقی برای ویولن
شناسه افزوده	اسمیت، راجر، ۱۹۴۹ - م.
شناسه افزوده	Smith, Roger
شناسه افزوده	فخر، ایمان، ۱۳۵۹ - مترجم
رده بندی کنگره	۱۳۹۴ ۸ش/ک MT265
رده بندی دیویی	۷۸۷/۲
شماره کتابشناسی ملی	۳۹۸۴۹۲۳

نشر فرهنگ و موسیقی
تهران، بزرگراه کهنه ستار، پلاک ۲۴ غربی، بعد از بلوار جانبازان انقلاب اسلامی، پ ۶۰، ط سوم شرقی
تلفن: ۸۸ ۳۳ ۴۴ ۰۱

با همکاری کارگروه پژوهش و نشر موسسه فرهنگی و هنری بازتاب آوای خرد
تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان روانمهر، پلاک ۸۴، طبقه پنجم
تلفن: ۶۶۹۶۷۶۲۲ و ۶۶۹۶۷۷۰۶

دشیفراژ (دیدخوانی) برای ویولن، جلد اول

نویسندگان: جان کمبر، راجر اسمیت
برگردان: ایمان فخر
ویراستار ادبی: شهاب مینا
نت نویس کامپیوتری: هادی اسماعیلی
طرح جلد: احمد آقاقلی زاده
مسئولیت اجرا: سعید مجیدی
نوبت چاپ: اول
سال انتشار: ۱۳۹۴
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
چاپ و صحافی: مجتمع چاپ و نشر افست گرافیک
لیتوگرافی: طیف نگار

© حق چاپ محفوظ است.

شابیم: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۵۸۱-۰-۹

مرکز بخش: فروشگاه عرضه محصولات فرهنگی پ.ا.خ

غرب به شرق خیابان انقلاب، بعد از فلسطین، خ برادران مظفر جنوبی (صبا)، پ ۶۳

تلفن: ۶۶۴۰ ۲۱ ۰۶ و ۶۶۴۶ ۳۱ ۵۳

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

مقدمه مترجم	۵	بخش پنجم	
پیشگفتار	۶	معرفی تنالیه‌های دو، فا و سی بمل ماژور	۳۸
برای هنرجویان	۷	قطعات تک‌نوازی	۳۹
بخش اول		قطعات دونوازی	۴۱
سیم‌های دست‌باز	۸	قطعات با همراهی پیانو	۴۳
قطعات تک‌نواز	۹	بخش ششم	
قطعات دونوازی	۱۱	ریتم‌های جدید و خطوط اتصال	۴۶
قطعات با همراهی پیانو	۱۳	قطعات تک‌نوازی	۴۸
بخش دوم		قطعات دونوازی	۵۱
سیم‌های دست‌باز (میزان‌نماهای $\frac{1}{4}$ ، $\frac{3}{4}$ و $\frac{2}{4}$)		قطعات با همراهی پیانو	۵۴
قطعات تک‌نوازی	۱۲	بخش هفتم	
قطعات دونوازی	۱۹	شماره‌های ضرب با ارزش چنگ در میزان $\frac{3}{8}$	۵۷
قطعات با همراهی پیانو	۲۰	قطعات تک‌نوازی	۵۸
بخش سوم		قطعات دونوازی	۶۱
اضافه کردن انگشت دوم	۲۳	قطعات با همراهی پیانو	۶۳
قطعات تک‌نوازی	۲۴	بخش هشتم	
قطعات دونوازی	۲۶	میزان‌های ترکیبی	۶۶
قطعات با همراهی پیانو	۲۷	قطعات تک‌نوازی	۶۸
بخش چهارم		قطعات دونوازی	۷۰
استفاده از انگشت سوم در تنالیه‌های ماژور	۳۱	قطعات با همراهی پیانو	۷۱
قطعات تک‌نوازی	۳۲	جدول واژه‌ها	۷۵
قطعات دونوازی	۳۴		
قطعات با همراهی پیانو	۳۶		

مقدمه مترجم

هر نوازنده‌ای در طول فعالیت حرفه‌ای خود بارها در موقعیت‌هایی قرار می‌گیرد که مجبور به اجرای اثری است که با آن آشنایی قبلی ندارد. برای انجام چنین کاری نیازمند مهارتی هستیم که آن را "دیدخوانی" یا "دشیفراژ" می‌نامند. از دیدگاه روانشناسی انجام دیدخوانی نیاز به مهارت‌های گوناگونی از قبیل درک موسیقی (رمزگشایی از الگوهای گوناگون)، مهارت حرکتی (استفاده از عضلات چشم و سر)، حافظه (تشخیص دادن الگوهای آشنا) و توانایی حل مسئله (بداهه‌نوازی یا حدس زدن الگوها) دارد. برخی از این مهارت‌ها به ادراکات تصویری و سرعت چشم بستگی دارند که می‌توان با تمرین آنها را رشد داد، اما دسته دیگری از آنها به شیوه ادراک پذیری ما وابسته‌اند. بهبود آنها علاوه بر تمرینات مستقیم نیازمند افزایش تجربه در نواختن رپرتوارها (کارگان‌ها)ی گوناگون است.

از نکات قابل تأمل در آموزش دیدخوانی توجه به این نکته مهم است که فرایند تمرین یک اثر و آماده ساختن آن برای اجرا بسیار با راهکارهایی که برای دشیفراژ آن اتخاذ می‌کنیم، متفاوت است. مواردی که برای تمرین دشیفراژ مدنظر قرار می‌گیرد در بسیاری از مواقع در تصادف با روش درست تمرین یک اثر موسیقی است. به عنوان نمونه؛ هنگام دشیفراژ حفظ ریتم و پالس نسبت به تصحیح نت‌های اشتباه اهمیت بیشتری دارد یا ارائه شمایی کلی از اثر بسیار مهم‌تر از ارائه کامل و بدون نقص جزئیات است.

کتاب حاضر با دربرداشتن تمرینات متنوعی که به صورت گام به گام طراحی شده‌اند، می‌تواند منبع بسیار خوبی برای انجام تمرینات روزانه دیدخوانی برای هنرجویان و یولن باشد تا علاوه بر رشد مهارت‌های نوازندگی مهارت دیدخوانی را نیز در ایشان به اندازه کافی پروراند.

ایمان فخر

عضو هیأت علمی دانشگاه هنر

پیشگفتار

ارائه تمرین‌های مفید برای کسب مهارت در دشیفراژ (دیدخوانی) از مهم‌ترین اهداف در نوشتن جلد اول این کتاب بوده است. تمرین برای بهتر شدن مهارت دشیفراژ باید بخشی از تمرین‌های منظم روزانه باشد. بدیهی است انجام این تمرین‌ها بدون نظارت مدرس ارزش زیادی نخواهد داشت.

هدف از نگارش این کتاب ایجاد عادت روزانه تمرین دشیفراژ برای نوآموزان ویولن است. یادگیری اسم نت‌ها و آشنایی با میزان‌های گوناگون و تئوری جزء جدانشدنی از آموزش موسیقی است و کتاب حاضر زمینه‌ای برای استفاده عملی از این دانسته‌ها را فراهم می‌آورد.

این کتاب شامل هشت بهر شش است: نت‌ها، ریتم‌ها، آرتیکولاسیون‌ها، دینامیک‌ها و اصطلاحات ایتالیایی که به تدریج و با طبقه‌بندی منطقی (همچون بودای آموزشی برای ویولن) در هر بخش معرفی می‌شود. انجام تمرین‌های طراحی شده و آشنایی با میزان‌ها، ریتم‌ها و الگوها، مشخص باعث بالارفتن اعتماد به نفس در نوازنده خواهد شد. هر بخش با مثال‌های گوناگون به صورت تک‌نواز، شروع می‌شود و با دونوازی‌ها و قطعاتی با بخش همراهی جمع‌بندی می‌شود. بنابراین نوازندگان با انجام تمرین‌های مذکور، تجربه دشیفراژ در آنسامبل (گروه) را نیز به دست خواهند آورد.

عناوین مطرح شده در هر بخش از کتاب، به اختصار، عبارتند از:

- بخش اول: استفاده از سیم‌های دست‌باز (ابتدا به صورت *pizz* و پرداخته با آرشه) و آشنایی با میزان ساده؛
- بخش دوم: استفاده از سیم‌های دست‌باز و آشنایی با میزان‌های $\frac{2}{4}$ ، $\frac{4}{4}$ و $\frac{4}{8}$ پیش از معرفی انگشت اول؛
- بخش سوم: افزودن انگشت دوم و آشنایی با گام‌های سل ماژور، ر ماژور و لا ماژور؛
- بخش چهارم: افزودن انگشت سوم، آشنایی با گام می ماژور، معرفی کشش چنگ و استفاده از آن در میزان‌های ساده؛
- بخش پنجم: معرفی گام‌های دو ماژور، فا ماژور و سی بمل ماژور؛
- بخش ششم: استفاده از گام‌های معرفی شده، اضافه کردن ریتم‌های نقطه‌دار همراه با خطوط اتصال و اتحاد؛
- بخش هفتم: آشنایی با میزان‌های ترکیبی $\frac{3}{8}$ ، استفاده از تعویض پُریسیون‌های دست‌باز در بخش‌های تکنوازی و معرفی کشش دولاچنگ؛
- بخش هشتم: معرفی میزان‌های ترکیبی $\frac{6}{8}$ و $\frac{9}{8}$ و جمع‌بندی مطالب کتاب اول.

برای هنرجویان چرا دشیفراژ؟

هنگامی که در خانه، سر کلاس، امتحان یا مسابقه با قطعه‌ای جدید مواجه می‌شوید و از شما خواسته می‌شود آن را بنوازید، کسی جز خودتان آنجا نیست تا به شما در اجرای آن کمک کند! دشیفراژ ارزیابی توانایی شما برای خواندن صحیح نت‌ها، ریتم‌ها و رجه‌ها و به نوبت به نوازندگی و دینامیک در اجرای قطعه خواهد بود.

این کتاب به شما می‌آموزد تا به‌دلیل مسائل اساسی در نت بگردید و یاد بگیرید چگونه با توجه به میزان‌نما، علائم سرکلید گام، شکل ملودی و ریتم و همچنین توجه به اصطلاحات برای بیان درست می‌توان قطعه را به بهترین نحو در مدت‌زمانی کوتاه برای اجرا آماده کرد. تمرین قطعات کوتاه کتاب باعث رشد تدریجی اعتماد به نفس و آگاهی‌تان نسبت به نت شده شما را برای دشیفراژ با دقت توانا می‌سازد.

در انتهای هر بخش دوئت‌هایی آمده است که می‌توانید با معلم یا دوستانتان بنوازید. همچنین قطعاتی با همراهی بی‌وقفه پیانو برای ارزیابی توانایی‌تان در دشیفراژ طراحی شده است. کسب این مهارت هنگامی که با ارکستر، آنسامبل یا در یک دسته می‌نوازید، بسیار ضروری خواهد بود.

تمرین منظم دشیفراژ شما را از میزان پیشرفت در این مهارت آگاه می‌کند. به خاطر داشته باشید در صورت آسان‌شدن تمرین‌ها می‌بایست با اضافه کردن گام، ریتم و الگوهای پیچیده‌تر آنها را کامل کنید. یادگیری درست و دقیق قطعات کوچک کتاب کمک خواهد کرد تا در یک دشیفراژ واقعی با نخستین تلاش موفق شوید.

این گوی و این میدان!